

Nếu quý vị bị bất kỳ phản ứng phụ nào khác không có trong bảng này, hãy thảo luận với bác sĩ của mình. Các dược sĩ và nhân viên chuyên môn về thuốc tây cũng có thể giúp cung cấp thông tin về các phản ứng phụ do thuốc chống rối loạn thần kinh gây ra; tuy nhiên, mọi sự thay đổi thuốc men đều chỉ nên do bác sĩ của quý vị đưa ra mà thôi.

Bạn bè và gia đình là những người quan trọng đối với việc hỗ trợ và chăm sóc, nhưng họ có thể không có câu trả lời chính xác đối với các câu hỏi của quý vị. Vì vậy, không phải tất cả các thông tin hiện có sẵn trên mạng internet đều chính xác và cụ thể đối với bệnh trạng của quý vị.

Hãy ghi lại các triệu chứng và mọi phản ứng phụ do thuốc của quý vị gây ra. Mang theo các ghi chép này khi quý vị đến gặp bác sĩ và đặt câu hỏi nếu quý vị cần biết thêm thông tin về cách thức thuốc chống rối loạn thần kinh có tác dụng đối với quý vị.

Cùng với bác sĩ của quý vị, tờ thông tin gấp 'Medimate' – hiện có sẵn bằng nhiều ngôn ngữ – có thể giúp quý vị hiểu và sử dụng thuốc chống rối loạn thần kinh hoặc các loại thuốc khác. Tờ thông tin gấp này và các thông tin hữu ích khác hiện có sẵn trên trang mạng của Dịch Vụ Kê Toa Toàn Quốc (National Prescribing Service) (NPS) Medicinewise: www.nps.org.au/translated-health-information-about-medicines

Những điều nào khác tôi nên biết về việc uống thuốc chống rối loạn thần kinh?

Quý vị nên sắp xếp tới gặp bác sĩ ít nhất sáu tháng một lần để theo dõi tình trạng sức khỏe tổng quát của mình. Quý vị nên cố tránh tiếp xúc với thời tiết quá nóng hay quá ẩm ướt. Thuốc chống rối loạn thần kinh có thể ảnh hưởng tới khả năng chống chịu với nhiệt độ quá nóng của quý vị.

Quý vị cũng nên tránh uống rượu bia (rượu vang, bia và rượu mạnh, bao gồm các đồ uống có pha rượu) khi đang uống thuốc chống rối loạn thần kinh. Thuốc chống rối loạn thần kinh có thể làm gia tăng tác dụng của rượu bia.

Việc hút thuốc cũng có thể ảnh hưởng tới thuốc chống rối loạn thần kinh của quý vị. Hãy nói chuyện với bác sĩ nếu quý vị là người hút thuốc. Điều quan trọng là bác sĩ của quý vị phải biết về mọi sự thay đổi về số lượng thuốc lá mà quý vị hút.

Quý vị cũng nên tránh sử dụng mọi dược chất gây nghiện khác (thí dụ như cần sa, amphetamines hay các loại dược chất chích) khi đang uống thuốc chống rối loạn thần kinh. Các loại dược chất gây nghiện khác có thể khiến cho các triệu chứng của quý vị trở nên trầm trọng hơn.

Quý vị cần nói chuyện với bác sĩ của mình nếu đang dự định có con. Nếu đã có thai, quý vị cần liên lạc với bác sĩ của mình ngay. Quý vị cũng phải nói cho bác sĩ biết nếu quý vị cho con bú sữa mẹ trong lúc đang uống thuốc chống rối loạn thần kinh.

Đừng dùng chung thuốc chống rối loạn thần kinh của quý vị với bất kỳ người nào khác. Thuốc của quý vị được kê cho các triệu chứng của quý vị và để phù hợp với bệnh sử của quý vị. Thuốc chống rối loạn thần kinh có thể có hại đối với người khác. Nếu quý vị biết một người nào đó có vẻ có các triệu chứng tương tự như quý vị, hãy khuyến khích họ đi gặp bác sĩ.

Nếu tôi cần được giúp đỡ nói tiếng Anh thì sao?

Hãy yêu cầu một thông ngôn viên nếu quý vị gặp trở ngại trong việc giao tiếp với bác sĩ hay dược sĩ. Quý vị nên sử dụng một thông ngôn viên chuyên nghiệp thay vì một người thân trong gia đình hay bạn bè. Họ được huấn luyện để hiểu các từ ngữ y khoa và được yêu cầu phải giữ kín các thông tin.

Bác sĩ hay dược sĩ của quý vị có thể gọi cho Dịch Vụ Thông Ngôn và Phiên Dịch (TIS) ở số 131 450. Dịch vụ này miễn phí và có sẵn 24 giờ một ngày, bảy ngày một tuần.

Tờ thông tin này có các thông tin tổng quát và không bao gồm mọi phản ứng phụ có thể xảy ra hoặc tất cả tên của các loại thuốc có nhãn hiệu.

Thuốc chống rối loạn thần kinh là gì?

Thuốc chống rối loạn thần kinh (antipsychotic medicines) là thuốc được sử dụng để điều trị các loại bệnh tâm thần gọi là bệnh rối loạn thần kinh.

Bệnh rối loạn thần kinh là gì?

Bệnh rối loạn thần kinh (psychotic illnesses) là chứng bệnh tâm thần gây ảnh hưởng tới cách thức suy nghĩ, cảm nghĩ và cư xử của người bệnh. Người bị bệnh rối loạn thần kinh có thể gặp khó khăn trong việc nhận thức được những điều đang thực sự xảy ra và những điều hiện không thực sự xảy ra. Các triệu chứng của bệnh rối loạn thần kinh xảy ra ở những loại rối loạn tâm thần khác nhau, bao gồm rối loạn lưỡng cực (bipolar disorder), trầm cảm (depression), chứng rối loạn tâm thần liên quan đến việc sử dụng dược chất gây nghiện trái phép và tâm thần phân liệt (schizophrenia).

Người bị bệnh rối loạn thần kinh có thể có bất kỳ triệu chứng nào sau đây:

- **Ảo giác (hallucinations):** Người bị ảo giác nhìn, nghe, sờ, ngửi hay nếm thấy một thứ gì đó không hiện hữu. Một thí dụ của ảo giác là tình trạng nghe được các giọng nói mà không ai khác có thể nghe được.
- **Ảo tưởng (delusions):** Người đang bị ảo tưởng có niềm tin không đúng. Thí dụ, họ có thể tin rằng một người khác hiện đang đọc các tư tưởng của họ.
- **Tư tưởng hỗn độn (disorganised thoughts):** Người bị tình trạng tư tưởng hỗn độn có thể không suy nghĩ được rõ ràng.

Thuốc chống rối loạn thần kinh có thể giúp kiểm soát các triệu chứng này.

Có những loại thuốc chống rối loạn thần kinh nào?

Có hai loại thuốc chống rối loạn thần kinh chính:

1. **Điển hình:** Đây là các loại thuốc chống rối loạn thần kinh cũ.
2. **Không điển hình:** Đây là các loại thuốc chống rối loạn thần kinh mới hơn.

Bác sĩ của quý vị sẽ nói chuyện với quý vị để quyết định loại thuốc chống rối loạn thần kinh nào có hiệu quả nhất với quý vị.

Thí dụ về các loại thuốc chống rối loạn thần kinh:

Thuốc chống rối loạn thần kinh điển hình		Thuốc chống rối loạn thần kinh không điển hình	
Chlorpromazine	(Largactil™)	Amisulpride	(Solian™)
Flupenthixol	(Fluanxol™)	Aripiprazole	(Abilify™)
Fluphenazine	(Modecate™)	Clozapine	(Clopine™, Clozaril™, Closyn™)
Haloperidol	(Serenace™, Haldol™)	Olanzapine	(Zyprexa™)
Trifluoperazine	(Stelazine™)	Paliperidone	(Invega™)
Zuclopenthixol	(Clopixol™)	Quetiapine	(Seroquel™)
		Risperidone	(Risperdal™)
		Ziprasidone	(Zeldox™)

Bác sĩ của tôi cần biết gì để kê toa thuốc chống rối loạn thần kinh cho tôi?

Hãy nói cho bác sĩ biết càng nhiều càng tốt về các triệu chứng cũng như bệnh sử của quý vị, và mức độ hút thuốc và uống bia rượu của quý vị, và quý vị hiện có đang sử dụng bất kỳ loại dược chất gây nghiện trái phép nào không. Điều quan trọng là bác sĩ của quý vị phải biết về mọi chứng bệnh mà quý vị hiện đang có hoặc đã có trong quá khứ, chẳng hạn như bệnh tim mạch, hay bất kỳ loại thuốc nào mà quý vị đang dùng.

Thuốc chống rối loạn thần kinh tác dụng ra sao?

Não bộ tạo ra các hóa chất tự nhiên vốn rất quan trọng để não của quý vị hoạt động. Người bị bệnh rối loạn thần kinh có thể có sự bất quân bình về số lượng hóa chất trong não. Thuốc chống rối loạn thần kinh giúp phục hồi lại số lượng hóa chất mạnh khỏe và quân bình các hóa chất này ở não.

Tôi dùng thuốc chống rối loạn thần kinh ra sao?

Bác sĩ của quý vị sẽ cho quý vị biết cách dùng thuốc hiệu quả nhất đối với quý vị.

Hầu hết các loại thuốc chống rối loạn thần kinh đều ở dạng viên. Nếu dùng thuốc chống rối loạn thần kinh dưới dạng viên, quý vị sẽ cần phải uống thuốc mỗi ngày.

Một số loại thuốc chống rối loạn thần kinh được kê dưới dạng tiêm. Hình thức tiêm giúp cho thuốc được thấm thấu vào cơ thể của quý vị một cách từ từ.

Bác sĩ sẽ cho quý vị biết uống thuốc lúc nào trong ngày là tốt nhất. Thói quen đều đặn là điều quan trọng để giúp quý vị nhớ uống thuốc. Thí dụ, thói quen này có thể giúp quý vị luôn uống thuốc vào buổi tối sau khi đánh răng hay trước khi đi ngủ.

Tôi sẽ dùng lượng thuốc bao nhiêu?

Bác sĩ sẽ cho quý vị biết số lượng hay liều lượng thuốc chống rối loạn thần kinh cần dùng. Quý vị phải dùng đúng liều lượng thuốc của mình. Đừng thay đổi liều lượng thuốc của quý vị.

Nếu tôi quên uống thuốc thì sao?

Nếu lỡ quên uống thuốc chống rối loạn thần kinh của mình, quý vị chỉ nên uống nếu quý vị nhớ ra trong vòng vài giờ sau giờ uống thường lệ.

Nếu quý vị không nhớ uống thuốc trong vòng vài giờ sau giờ uống thường lệ, hãy chờ đến thời gian uống liều kế tiếp và chỉ uống số lượng hay liều lượng bình thường. Đừng cố uống bù bằng cách tăng gấp đôi số lượng thuốc.

Tôi có thể ngưng uống thuốc nếu tôi bắt đầu cảm thấy khỏe hay không?

Nếu bắt đầu cảm thấy khỏe, quý vị nên nói chuyện với bác sĩ của mình. Hãy tiếp tục uống thuốc theo đúng liều lượng được kê cho đến khi nói chuyện với bác sĩ. Đừng ngưng uống thuốc hoặc thay đổi liều lượng thuốc mà không cho bác sĩ biết trước.

Nhiều người uống thuốc chống rối loạn thần kinh sẽ tiếp tục uống hàng tháng hoặc thậm chí hàng năm để chắc chắn là họ được khỏe mạnh.

Nếu có bất kỳ mối bận tâm nào về thuốc chống rối loạn thần kinh của mình, quý vị nên nói chuyện với bác sĩ.

Phải mất bao nhiêu thời gian để thuốc chống rối loạn thần kinh có tác dụng?

Một số người sẽ giảm bớt được một vài triệu chứng trong vòng một tuần lễ kể từ khi bắt đầu uống thuốc chống rối loạn thần kinh. Tuy nhiên, thời gian có thể phải mất từ 6 tuần đến vài tháng để thuốc có hiệu quả.

Tôi có thể dùng các loại thuốc khác với thuốc chống rối loạn thần kinh không?

Thuốc chống rối loạn thần kinh có thể ảnh hưởng đến tác dụng của các loại thuốc khác. Quý vị phải cho bác sĩ biết về những loại thuốc khác mà quý vị đang dùng. Các loại thuốc khác bao gồm mọi loại thuốc do bác sĩ kê toa và cả những loại thuốc mà quý vị mua tại quầy vốn không cần toa bác sĩ.

Quý vị cũng phải cho bác sĩ biết về các loại dược thảo hay thuốc ta / thuốc bắc mà quý vị đang dùng. Các loại thuốc này có thể ảnh hưởng đến tác dụng của thuốc chống rối loạn thần kinh của quý vị.

Bác sĩ của quý vị cũng có thể kê toa các loại thuốc khác để quý vị dùng chung với thuốc chống rối loạn thần kinh để giúp điều trị các triệu chứng khác. Thí dụ, bác sĩ có thể kê toa cho quý vị các loại thuốc để giúp điều trị về các vấn đề lo lắng hay rối loạn giấc ngủ.

Tôi có thể bị các phản ứng phụ nào khi uống thuốc chống rối loạn thần kinh?

Phản ứng phụ là một phản ứng không mong muốn khi dùng thuốc. Hầu hết các loại thuốc đều có phản ứng phụ, mặc dù mức độ nghiêm trọng của các phản ứng phụ sẽ khác nhau với những người khác nhau. Các phản ứng phụ này có khuynh hướng giảm bớt mức độ nghiêm trọng hay biến mất sau một vài tuần lễ.

Quý vị nên luôn cho bác sĩ biết nếu quý vị nghĩ rằng mình hiện đang có bất kỳ phản ứng phụ nào của thuốc chống rối loạn thần kinh. Bác sĩ sẽ cho quý vị biết thêm thông tin về việc kiểm chế các phản ứng phụ của thuốc.

Các loại thuốc chống rối loạn thần kinh không điển hình và thuốc chống rối loạn thần kinh điển hình đều có các phản ứng phụ khác nhau.

Các phản ứng phụ có thể xảy ra và cách thức kiểm chế chúng được trình bày dưới đây: **Xin cho bác sĩ biết nếu quý vị bị bất kỳ phản ứng phụ nào sau đây**

CÁC PHẢN ỨNG PHỤ CÓ THỂ XẢY RA	NÊN LÀM GÌ?
Cảm thấy buồn ngủ	Bác sĩ có thể đề nghị quý vị uống hầu hết các loại thuốc của mình vào ban đêm. Quý vị cũng có thể được khuyến cáo không lái xe hoặc điều khiển máy móc.
Cơ bắp tê cứng, đứng ngồi không yên, hay có những cử động không chủ tâm (chẳng hạn như các cử động bất thường của lưỡi, miệng, ngón tay hoặc bàn chân).	Quý vị có thể cần thêm thuốc khác để giúp làm giảm bớt các phản ứng phụ này.
Miệng khô	Việc ngâm các cục nước đá có thể làm gia tăng lượng nước miếng trong miệng của quý vị. Hãy uống nước và đánh răng thường xuyên. Một số loại thuốc chống "cảm lạnh và cảm cúm" có thể làm cho miệng càng khô hơn.
Lên cân	Hãy duy trì một chế độ ăn uống lành mạnh và tránh những loại thực phẩm có hàm lượng chất béo và đường cao. Hãy cố đừng ăn vặt. Tập thể dục thường xuyên là một phần quan trọng trong sinh hoạt thường ngày của quý vị, đặc biệt trong thời kỳ quý vị đang uống bất kỳ loại thuốc chống rối loạn thần kinh nào.
Mắt mờ	Tình trạng này có thể xảy ra khi quý vị mới bắt đầu uống thuốc chống rối loạn thần kinh. Nếu tình trạng mắt mờ của quý vị không cải thiện sau 1-2 tuần, hãy nói chuyện với bác sĩ của quý vị.
Chóng mặt	Hãy cẩn thận khi đứng dậy. Thí dụ, nếu quý vị đang nằm và muốn đứng dậy, trước tiên quý vị nhớ hãy chuyển tới một vị trí ngồi. Duy trì ở vị trí ngồi trong một vài phút trước khi tìm cách đứng dậy. Nếu tình trạng này tiếp tục, hãy cho bác sĩ của quý vị biết.
Những thay đổi về khả năng hay sự ham muốn sinh lý	Việc cố vấn và một số loại thuốc cụ thể có thể được kê để giúp cải thiện vấn đề rối loạn chức năng sinh lý.
Táo bón (khó đi tiêu vì phân cứng)	Hãy chắc chắn là khẩu phần của quý vị có nhiều chất xơ bằng cách ăn các loại bánh mì nguyên hạt và ngũ cốc, trái cây và rau. Uống nhiều nước và tập thể dục thường xuyên. Điều quan trọng là quý vị nên nói chuyện với bác sĩ của mình nếu tình trạng này vẫn tiếp tục xảy ra.
Buồn nôn (cảm thấy óm) hay ăn không tiêu	Hãy uống thuốc chống rối loạn thần kinh của quý vị vào bữa ăn. Nếu quý vị đang nhện đói, hãy nói chuyện với bác sĩ về cách thức uống thuốc. Nếu quý vị uống thuốc vào bữa ăn mà tình trạng buồn nôn vẫn tiếp tục xảy ra, hãy nói chuyện với bác sĩ. Bác sĩ của quý vị có thể kê các loại thuốc khác để trợ giúp. Một số loại thuốc chống buồn nôn mua qua quầy tại nhà thuốc tây không nên được sử dụng trong lúc quý vị đang uống thuốc chống rối loạn thần kinh.